فصلنامه تحقیقات جدید در علوم انسانی (دوره جدید)

شماره ۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

رابطه سبک‌های تفکر با پرخاشگری در دانشجویان

عاطفه قاسمیان[۱]

چکیده

هدف: هدف این پژوهش تعیین رابطه سبک‌های تفکر با پرخاشگری در دانشجویان در دانشگاه آزاد اسلامی بوده است. **روش:** پژوهش حاضر از لحاظ هدف یک پژوهش بنیادی است. طرح پژوهش از نوع همبستگی است که در آن رابطه بین متغیر بلوغ عاطفی و پرخاشگری با استفاده از ضریب همبستگی بررسی و تعیین می شود و حدود تغییرات یک یا چند متغیر با حدود تغییرات یک یا چند متغیر دیگر مورد مطالعه قرار گرفت. اطلاعات آماری بر اساس داده‌های به دست آمده پس از جمع آوری پرسشنامه‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS در دو سطح توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها: نشان می‌دهد که متغیرهای سبک‌های تفکر وارد معادله رگرسیون شده که میزان همبستگی آن با پرخاشگری برابر ۰/٦٤٤ و مقدار مجذور آر برابر ۰/٤١٤ و مجذور آر تعدیل شده برابر ۰/۳۸۷ می‌باشد بدین معنی که این متغییرها با هم ۳۸/۷٪ از تغییرات پرخاشگری را پیش‌بینی می‌کنند. نتایج حاکی از معنادار بودن مدل رگرسیون می‌باشد که مقدار f محاسبه شده با ۱۵/۲۷۰ با درجات آزادی ١٤ و ۳۰۲ بزرگتر از مقدار بحرانی می‌باشد و سطح معناداری کوچکتر از سطح ۰/۰۱ می‌باشد که نشان دهنده معنا دار بودن مدل رگرسیون می‌باشد. **نتیجه‌گیری:** یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک تفکر قانون گذاری با پرخاشگری رابطه مثبت معنادار وجود دارد به این معنی که هر چه دانشجویان بیشتر از این سبک تفکر استفاده می‌کنند میزان پرخاشگری آن‌ها بالاتر است و بالعکس.

واژگان کلیدی: سبک‌های تفکر، دانشگاه آزاد اسلامی، پرخاشگری

[۱] کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران، ایران (نویسنده مسئول) Atefehghasemian61@gmail.com

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

مقدمه

سبک‌های تفکر و اصطلاحات همپوشانی آن مانند سبک‌های تفکر شناختی و سبک‌های یادگیری به نحوه یادگیری یادگیرندگان در موقعیت های یادگیری اشاره دارد. این سبک ها ترجیحات افراد را برای کسب، نگهداری و اصلاح اطلاعات تعریف می کنند(تنویر ادیتیا و بانشی[1]، ۲۰۱۰). سبک های یادگیری بازتاب بسیاری از عوامل روان شناختی و شناختی هستند و این سبک ها رویکرد فرد را برای پاسخ به محرک های یادگیری نیز تعیین می کنند(کرستو و دیناو[2]، ۲۰۱۰). پژوهش‌های جدید بر درک عمیق‌تر تفاوت‌های سبک‌های یادگیری و مشکلات یادگیری دانش‌آموزان تاکید می‌کنند تا زمینه موفقیت آنها در فعالیت‌های مختلف فراهم شود (پاولک[3]، ۲۰۱۲). علاوه بر این، شواهد زیادی وجود دارد که نشان می دهد عدم هماهنگی و تناسب بین سبک تفکر دانش آموزان و سبک تدریس معلمان بر یادگیری تأثیر منفی می گذارد. بنابراین شناسایی نقاط قوت فردی در یادگیری یا سبک های تفکر نقش مهمی در برنامه درسی و برنامه ریزی آموزشی فراگیران دارد. گرایش به مطالعه تفاوت های فردی در زمینه یادگیری سالهاست که وارد عرصه آموزش شده است. این ایده که تفاوت افراد در یادگیری صرفاً به دلیل تفاوت هوش و توانایی آنهاست، برای مدت طولانی در دنیای آموزش پذیرفته شد. امروزه واضح است که تفاوت افراد در یادگیری تنها تا حدی به هوش و توانایی آنها بستگی دارد. بنابراین عوامل دیگری مانند ویژگی های شخصیتی، سختی تکالیف و تفاوت در سبک های یادگیری نیز در این امر دخیل هستند. فراگیران ممکن است در نحوه برخورد با تکلیف متفاوت عمل کنند، اما این تفاوت به دلیل هوش یا توانایی آنها نیست. بلکه بیشتر مربوط به روش‌های ترجیحی است که افراد برای پردازش، سازماندهی و واکنش به محرک‌های محیطی استفاده می‌کنند(خرمایی و آزادی ده بیدی، ۱۳۹۵).

از سوی دیگر تامین و حفظ سلامتی یکی از اهداف عالی انسان است که از جنبه های سلامت جسمی، روانی و اجتماعی قابل دستیابی است (سلطانی گودرزی و ،امیری، ۱۳۹۶). پرخاشگری یکی از مهمترین معضلات بهداشت عمومی و اجتماعی است (صیدی، صفاری نیا و احمدیان، ۱۳۹۸). این رفتار به عنوان واکنشی به شکست در محیط های ناامیدکننده تری دیده می شود که یکی از آنها محیط های آموزشی مانند دانشگاه ها است. نارسایی‌های این محیط مانند عدم آشنایی دانش‌آموزان با محیط، مشکلات تحصیلی و مشغله‌های ذهنی نسبت به آینده شغلی می‌تواند مشکل‌ساز باشد و مشکلات روانی مانند اضطراب و افسردگی و مشکلات بین فردی مانند پرخاشگری ایجاد کند (سعیدی صبوری مقدم و هاشمی، ۱۳۹۹). پرخاشگری معمولا به رفتاری اطلاق میشود که قصد آن، صدمه رساندن جسمانی یا کلامی به فرد دیگر یا نابود کردن دارایی افراد است (مارجویی لی[4]، ۲۰۲۰). از آنجایی که پرخاشگری نقش مهمی در سلامت روان افراد دارد و تأثیرات مثبت آن در تمامی ابعاد فردی، خانوادگی، اجتماعی، تحصیلی و شغلی بر کسی پوشیده نیست،

[1] Tunwir, Aditya & Banshi
[2] Christou & Dinov
[3] Pawlak
[4] Marjorie Lee

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

توجه به موضوع سلامت روان و سلامت روان ضروری است. دانش آموزان جوان و عوامل موثر بر آن از جمله این عوامل می توان به روش های ارتباطی توجه ویژه ای داشت. با توجه به نتایج تحقیقاتی که در سالهای گذشته انجام شده و برخی از آنها در پیشینه تحقیق ذکر شده است، جوانان جامعه ایران از نظر خشونت و پرخاشگری در سطح متوسط قرار دارند(صمدی و امیر داور، ۱۳۹۷). از این رو این تحقیق به بررسی رابطه بین سبک های تفکر و پرخاشگری می پردازد.

مبانی نظری تحقیق

سبک‌های تفکر

مفهوم سبک تفکر حاکی از آن است که در طول تاریخ، می توان تغییرات ناگهانی و اساسی را در نحوه تجربه، بررسی و ترسیم واقعیت تشخیص داد، لحظاتی از زمان که واقعیت به طور ناگهانی خود را به شکلی کاملاً متفاوت نشان می دهد. هر سبک مشخصات خاص خود را دارد که در حوزه‌های مختلف توضیح داده شده و با بیان‌های فرهنگی مختلف نشان داده می‌شود. یک سبک به ویژه در کارکردهای ذهنی اساسی قابل تشخیص است، به عنوان مثال. به روش‌هایی که واقعیت باز می‌شود، درک می‌شود، دسته‌بندی می‌شود، اندازه‌گیری می‌شود، به روشی که دانشمندان، هنرمندان و سیاستمداران اجازه می‌دهند واقعیت ظاهر شود. یک سبک تفکر به عنوان یک پدیده محلی شروع می شود، اما ممکن است به سرعت گسترش یابد. الگوی انتشار را می توان با اصطلاحات اپیدمیولوژیک توصیف کرد، به این معنا که افراد ممکن است به عنوان "ناقلان" اپیدمی فرهنگی عمل کنند، اما همچنین به این معنا که یک سبک تفکر می تواند نهفته یا بدخیم باشد. تحلیل (مقایسه‌ای) سبک‌های تفکر به یک عمل علمی تبدیل می‌شود که به بهترین وجه می‌توان آن را به عنوان اپیدمیولوژی معرفت‌شناختی توصیف کرد(زوارت[1]، ۲۰۲۱).

یکی از عوامل مهمی که به نظر میرسد در سازگاری تحصیلی دانشجویان موثر بوده و تا به حال مورد مطالعه قرار نگرفته است، سبکهای تفکر است. استرنبرگ و زانگ سبکهای تفکر را شیوه‌های ترجیح داده شده افراد در تفکر و استفاده از تواناییهای خود میدانند. آنها در نظریه خود حکومتی ذهنی خویش معتقدند انواع شیوههای مختلف حکومتی که در جهان وجود دارد تصادفی نبوده بلکه انعکاس بیرونی افکار ذهنی انسانها است. بر این اساس و با استفاده از استعاره حکومت، استرنبرگ ۱۳ سبک تفکر را مطرح می کند که به ۵ بعد قابل تفکیک هستند: ۱- کارکردها: شامل سبک های تفکر قانونی (خلاق بودن)، قضایی (ارزیابی افراد دیگر یا بازدهها)، اجرایی (انجام تکالیف با توجه به دستورات داده شده)؛ ۲-شکل ها: شامل سبکهای تفکر سلسله مراتبی (اولویتبندی تکالیف فردی)، سلطنتی (کار روی یک تکلیف در یک زمان)، الیگارشی (کار روی تکالیف چندگانه بدون اولویتبندی)، آنارشیست (کار روی تکالیفی بدون محدودیت درباره «چه»، «کجا»، «کی» و «چگونه» انجام دادن کارها)؛ ۳-سطح ها: شامل سبکهای تفکر کلی (تمرکز بر تصویر کلی)، جزیی (تمرکز بر جزییات)؛ ٤-حوزه ها: شامل سبکهای درونی (انجام تکالیف به تنهایی)، بیرونی (کار با دیگران)؛ ۵-گرایش ها: شامل سبکهای آزاد اندیش (اتخاذ رویکردی بدیع نسبت به انجام تکالیف)، و محافظه کار

[1] Zwart

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

(استفاده از شیوههای سنتی در انجام تکالیف) (زارعی، میرهاشمی و پاشاشریفی، ۱۳۹۱: ۱۶۱). در آموزش معاصر، نه تنها میزان یادگیری، بلکه یادگیری بهتر نیز مهم است. یکی از عوامل موثر بر یادگیری سبک تفکر است. استرنبرگ (۱۹۹۷) روش های مختلف افراد در پردازش اطلاعات را سبک های تفکر نام برده است. اهمیت دادن به سبک های تفکر از این جهت ارزشمند است که در جامعه، سبک های تفکر اغلب با توانایی های افراد اشتباه گرفته می شود و در نتیجه تفاوت های فردی ناشی از سبک های تفکر به اشتباه به تفاوت توانایی ها نسبت داده می شود. بدترین حالت، ناسازگاری سبک تفکر دانش آموز با سبک تفکر معلم یا فرد با رئیسش است و چنین ناهماهنگی در مدرسه یا محیط کار جدی تر می شود(فرهوش و احمدی، ۱۳۹۲).

پرخاشگری

پرخاشگری با توجه به ابعاد و اشکال مختلف تعریف می‌شود که بسته به پدیده مورد مطالعه متفاوت است. پرخاشگری هر نوع رفتاری است که به قصد آسیب رساندن به فرد دیگری انجام می‌شود و اینکه فرد تمایل دارد از این رفتار اجتناب کند. در تعریفی دیگر، پرخاشگری به معنی واکنشی با هدف آسیب رساندن به جاندار دیگر است. پرخاشگری با ترکیبی از سه مؤلفه مطرح شده است: ۱- پرخاشگری فیزیکی و کلامی که شامل صدمه زدن یا آسیب رساندن به دیگران می‌شود و نمایانگر مؤلفه ابزاری یا حرکتی رفتار است. ۲- خشم که شامل برانگیختگی فیزیولوژیک و آماده شدن برای پرخاشگری است و نشان‌دهنده مؤلفه هیجانی یا عاطفی رفتار است. ۳- خصومت که شامل احساس دشمنی و کینه‌ورزی نسبت به دیگران است و مؤلفه شناختی رفتار را نشان می‌دهد(دهقانی و خرمایی، ۱۴۰۰).

همیشه افرادی از هر اقشار و سنینی هستند که به دلیل رفتار پرخاشگرانه خود محیط را برای اطرافیان خود ناامن می کنند. اگرچه نمی توان پرخاشگری را مختص سن یا دوره خاصی دانست، اما با وجود این، بیشترین میزان بروز و شیوع پرخاشگری را می توان به دوره نوجوانی و جوانی نسبت داد. تغییرات ناگهانی و گسترده ای که آنها در تمام ابعاد زندگی خود تجربه می کنند، صحنه حساسی را برای آنها رقم می زند و طبیعتاً رفتار پرخاشگرانه می تواند یکی از مهم ترین عوارض این بحران باشد. پرخاشگری در سال های اخیر به دلیل عواقب جدی فردی و اجتماعی که از خود به جا می گذارد، چه از لحاظ نظری و چه از نظر بالینی مورد توجه بسیاری قرار گرفته است. اگرچه تعاریف پرخاشگری بسیار متفاوت است، اکثر متخصصان موافق هستند که پرخاشگری یک فعالیت بالقوه مضر و آزاردهنده است که هدف آن آسیب رساندن به دیگران است. اعمال پرخاشگرانه به اشکال مختلف ظاهر می شود که بارزترین شکل آن پرخاشگری فیزیکی و کلامی است. پرخاشگری فیزیکی به فعالیت هایی مانند ضربه زدن، هل دادن، لگد زدن، پرتاب اشیا و تهدید به انجام این فعالیت ها به قصد آسیب رساندن به افراد دیگر اشاره دارد(محبوبی،کریمی و زارع، ۱۳۹۷).

پیشینه پژوهش

پیشینه پژوهش داخلی

در تحقیق احدی و خویینی (۱۳۹۱) با عنوان " سبک های تفکر، هیجان طلبی و پیشرفت تحصیلی" نتایج نشان داد نشان داد که بین سبک های تفکر قانون گذار, فرد سالار, جرگه سالار, ناسالار, درون نگر, آزاد اندیش و هیجان طلبی در گروه

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

پسران رابطه مستقیم وجود داشت و بین قانون گذار, قضاوت گر, آزاد اندیش و هیجان طلبی در دختران رابطه مستقیم و بین اجرایی, محافظه کار و هیجان طلبی در دختران رابطه معکوس وجود داشت و نیز بین قانون گذار, پایورسالار و پیشرفت تحصیلی در پسران رابطه مستقیم وجود داشت و در دختران بین قانون گذار, جرگه سالار, درون نگر, آزاد اندیش و پیشرفت تحصیلی رابطه مستقیم و بین اجرایی, محافظه کار و پیشرفت تحصیلی رابطه معکوس وجود داشت و هم چنین بین هیجان طلبی و پیشرفت تحصیلی پسران رابطه معنی دار نبوده ولی در دختران بین آنها رابطه مستقیم وجود داشت .

نتایج تحقیق خسروی (۱۳۸۹) با عنوان " رابطه بین سبک های تفکر با سبک ادراکی, سبک مفهومی و سبک یادگیری دانش آموزان" نشان داد جنسیت, سبک ادراکی, سبک مفهومی و سبک یادگیری با سبک های تفکر قانون گذار و پایور سالار, اجرایی, قضاوت گر, جزئی نگر, بیرونی و آزاداندیش رابطه معنادار دارد. همچنین, نتایج تحلیل رگرسیون نشان می دهد از بین متغیرهای پیش بین (جنسیت, سبک ادراکی, سبک مفهومی و سبک یادگیری) متغیر جنسیت پیش بینی کننده معنادار سبک های تفکر قانون گذار, اجرایی, قضاوت گر, جزئی نگر, بیرونی, آزاداندیش و محافظه کار و سبک پایور سالار است. افزون بر آن, سبک ادراکی, پیش بینی کننده معنادار سبک های تفکر قضاوت گر, پایور سالار, جزئی نگر, آزاداندیش سبک قانون گذار به دست آمد.

در تحقیق شکری و همکاران (۱۳۸۵) با عنوان " رابطه سبک های تفکر و رویکردهای یادگیری با پیشرفت تحصیلی دانشجویان" نتایج نشان داد در متغیرهای پیشرفت تحصیلی, سبک های تفکر قانونی, قضایی, سلسله مراتبی, درونی, بیرونی و رویکرد سطحی تفاوت معنی دار مشاهده شد. همچنین سبک های تفکر قانونی, قضایی, آزاداندیش, سلسله مراتبی, بیرونی و رویکرد یادگیری عمیق با پیشرفت تحصیلی رابطه مثبت معنی دار و سبک های تفکر اجرایی, جزیی, محافظه کار و رویکرد یادگیری سطحی با پیشرفت تحصیلی رابطه منفی معنی دار داشتند. سبک های تفکر قانونی, قضایی, آزاد اندیش, سلسله مراتبی و بیرونی با رویکرد یادگیری عمیق و سبک های تفکر اجرایی, جزیی, محافظه کار و الیگارشی با رویکرد سطحی رابطه مثبت و معنی دار نشان داد. از متغیر سبک های تفکر, پنج سطح و از متغیر رویکردهای یادگیری, هر دو سطح در پیش بینی پیشرفت تحصیلی دانشجویان سهیم بودند.

پیشینه پژوهش خارجی

در تحقیق چن و همکاران[1] (۲۰۲۲) با عنوان " ارتباط میانجی تاب آوری و عزت نفس بین بدرفتاری عاطفی و پرخاشگری دوران کودکی در دانشجویان کالج چینی" نتایج نشان داد که بدرفتاری عاطفی دوران کودکی به طور مثبت با پرخاشگری و با تاب آوری و عزت نفس ارتباط منفی داشت. با توجه به فرآیندهای میانجی گری، تاب آوری و عزت نفس تا حدی واسطه روابط بین بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و پرخاشگری بود.

نتایج تحقیق هاپکینز، فترستون و موریسون [2] (۲۰۱۸) با عنوان " پرخاشگری و خشونت در مراقبت های بهداشتی و تأثیر آن بر دانشجویان پرستاری: مروری روایی بر ادبیات" نشان داد پرخاشگری و خشونت یک مشکل اجتماعی مهم در

[1] Chen & et al
[2] Hopkins, Fetherston & Morrison

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

بسیاری از کشورها و یک مشکل فزاینده در مراکز مراقبت های بهداشتی است که در آن پرستاران به ویژه آسیب پذیر هستند. همچنین پرخاشگری و خشونت تأثیر منفی قابل توجهی بر پرستاران و به طور بالقوه بر دانشجویان پرستاری دارد و می تواند منجر به استرس این کارکنان به عنوان یک نتیجه مستقیم از این حوادث نامطلوب شود. بنابر این سردرگمی در مورد پرخاشگری و خشونت در محیط کار وجود دارد و بنابراین درک درستی از مقیاس مشکل مربوط به دانشجویان پرستاری وجود ندارد.

در تحقیق برگمولر[1] (۲۰۱۳) با عنوان " رابطه بین فردگرایی فرهنگی – جمع گرایی و پرخاشگری دانشجویی در ٦٢ کشور" بیان شد مدیران مدارس رفتار پرخاشگرانه دانش‌آموزان را بیشتر از فرهنگ کشورشان فردگراتر و در نتیجه کمتر جمع‌گرایانه‌تر گزارش کردند همچنین این رابطه در گزارش های مدیران از رفتار پرخاشگرانه دانش آموزان پایه چهارم و هشتم برای پرخاشگری فیزیکی و کلامی مشهود بود در نهایت تحلیل‌های چند سطحی نشان داد که فردگرایی فرهنگی همچنان یک پیش‌بینی‌کننده قوی برای رفتار پرخاشگرانه دانش‌آموز گزارش شده توسط مدیر پس از کنترل ویژگی‌های مدرسه و کشور است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف یک پژوهش بنیادی است. طرح پژوهش از نوع همبستگی است که در آن رابطه بین متغیرهای مختلف با استفاده از ضریب همبستگی بررسی و تعیین می شود و حدود تغییرات یک یا چند متغیر با حدود تغییرات یک یا چند متغیر دیگر مورد مطالعه قرار می گیرد.

جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه گیری

جامعه آماری مورد نظر در این پژوهش شامل دانشجویان مقطع کارشناسی روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز می باشد. حجم جامعه با استفاده از آماری که از دانشگاه تهران مرکز گرفته شد در مقطع کارشناسی روان شناسی کلیه گرایشها حدود ۱۸۰۰ نفر می باشد. برای انتخاب نمونه مورد نظر از بین دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز از روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی استفاده شده است. به این صورت که جهت تهیه آمار دقیق دانشجویان مقطع کارشناسی به واحد مربوطه مراجعه شد و پس از درآوردن آمار دقیق دانشجویان حجم نمونه بر اساس جدول کرجسی – مورگان بر اساس فرمول مربوطه محاسبه شده است. بر این اساس با توجه به سطح اطمینان ۰/۹۵ حجم نمونه ۳۱۷ نفر تعیین گردیده است که در پژوهش حاضر تعداد ۱۳٦ نفر از حجم نمونه را پسران و ۱۸۱ نفر را دختران تشکیل دادند. بنابراین درصد دانشجویان : حسب جنسیت ٪ ٤٣ پسر و ٪ ٥٧ دختران را تشکیل دادند.

ابزار گردآوری داده

در این پژوهش جهت جمع آوری اطلاعات از روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است. روش کتابخانه ای برای نگارش مباحث نظری و پیشینه ادبیات پژوهش به کار رفته است و شیوه مطالعه میدانی برای گردآوری داده های آماری

[1] Bergmüller

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

مورد نیاز استفاده شده است .در این پژوهش برای بررس سبکهای تفکر آزمونیها از پرسشنامه سبکهای تفکر استرنبرگ استفاده شده است. این پرسشنامه توسط دکتر رابرت جی استرنبرگ در سال ۱۹۹۱ تهیه شده است. سبک تفکر به شناخت، بازآرائی یا تغییر شناختی اطلاعات به دست آمده از محیط و نمادهای ذخیره شده در حافظه درازمدت افراد بالاخص وقتی تفکر هدایت شده یا جهت دار است و حل مسأله و خلق ایده های نو را مد نظر دارد، می باشد، دکتر سوزان امامی کار هنجاریابی آن را در ایران انجام داده است.

این پرسشنامه شامل ۱۰٤ سؤال است که به طوری که هر ۸ سؤال از آن یکی از سبک های سیزده گانه را اندازه گیری می کند و بر اساس پنج بعد، کارکرد، شکل، سطح، دامنه و گرایش طبقه بندی شده است .نمره گذاری پرسشنامه راهبردهای خودانگیخته برای یادگیری بر اساس یک مقیاس ۷ درجهای انجام می گیرد؛ که امتیاز هر یک به ترتیب ذیل است:

کاملا مخالفم: ۱ مخالف: ۲ تا حدودی مخالف:۳ نظری ندارم: ٤ تا حدودی موافق: ۵ موافق٦ :کاملا موافق: ۷

اعتبار و روایی: ضریب اعتبار خرده آزمون ها از ٪۵۷ تا ٪۸٤ است. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ برای سبک های تفکر در جدول (۱) آمده است.

جدول(۱) ضریب آلفای کرونباخ

قانون گذاری	اجرایی	قضایی	مونارشی	سلسله مراتبی	الیگارشی	آنارشی	کلی نگر	جزئی نگر	آزاد اندیش	محافظه کار	درونی	بیرونی
۰/۷۳	۰/۷۷	۰/۸۳	۰/۸۱	۰/۷٤	۰/۸۵	۰/۷۱	۰/۸۰	۰/۷۷	۰/۸۲	۰/٦۸	۰/۷۵	۰/۸٤

جهت بررسی فاکتور پرخاشگری از نسخه جدید پرخاشگری که نسخه قبلی آن تحت عنوان پرسشنامه خصومت بود و توسط باس و پری (۱۹۹۲) مورد بازنگری قرار گرفت استفاده شده است. این پرسشنامه یک ابزار خود گزارشی است که شامل ۲۹ عبارت و چهار زیر مقیاس است که عبارت است از پرخاشگری بدنی (PA) ، پرخاشگری کلامی (VA) ، خشم (A) و خصومت (H) .

روش نمره گذاری:

آزمودنی ها به هر یک از عبارات در یک طیف ۵ درجه ای از :

کاملاً شبیه من است ۵

.۲ تا حدودی شبیه من است ٤

نه شبیه من است و نه شبیه من نیست ۳

تا حدودی شبیه من نیست: ۲

به شدت شبیه من نیست: ۱

نمره میدهند و نمره کل برای پرخاشگری با مجموع نمرات زیر مقیاس‌ها به دست می آید.

اعتبار و روایی: پرسشنامه پرخاشگری دارای اعتبار و روایی قابل قبولی است نتایج ضریب بازآزمایی برای چهار زیر مقیاس (با فاصله ۹ هفته) ۰/۸۰ تا ۰/۷۲ و همبستگی بین چهار زیر مقیاس ۰/۳۸ تا ۰/٤۹ به دست آمده است. جهت

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

سنجش اعتبار درونی ،مقیاس از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد، که نتایج نشانگر همسانی درونی زیر مقیاس پرخاشگری بدنی ۰/۸۲ ، پرخاشگری کلامی ۰/۸۱، خشم ۰/۸۳ و خصومت ۰/۸۰ بود. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای این پرسشنامه ۰/۹۱ به دست آمد.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

اطلاعات آماری بر اساس داده‌های به دست آمده پس از جمع آوری پرسشنامه ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS در دو سطح توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در سطح توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده شد. در سطح استنباطی با توجه به نوع داده ها و یافتن رابطه بین آنها باید از ضریب همبستگی و رگرسیون متناسب با این داده ها استفاده شود که در این پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره استفاده شده است .

یافته‌ها

آمار توصیفی

میانگین و انحراف استاندارد نمرات آزمودنی ها در متغیر های سبک های تفکر و پرخاشگری به تفکیک جنسیت در جدول (۲) آورده شده است. همچنین در نمودار (۱) درصد دانشجویان شرکت کننده در پژوهش به تفکیک جنسیت ارائه شده است.

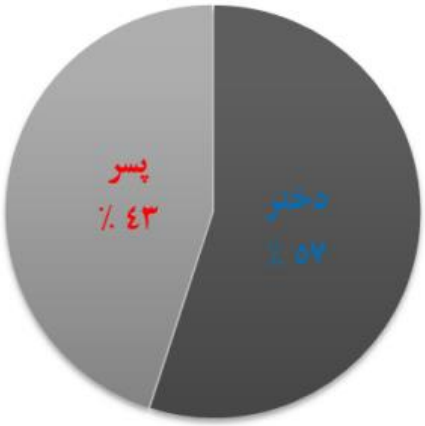
جدول (۲) میانگین و انحراف استاندارد نمرات آزمودنی‌ها در متغییرها

-	دانشجویان پسر(۱۳۶)		دانشجویان دختر(۱۸۱)	
متغیر ها	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد
قانون گذاری	۳۹/۹۲	۷/۸۶	۳٤/۸۱	۷/۸٤
اجرایی	۳۰/۵۷	۸/۵۵	۳۵/۲٦	۱۱/۱۸
قضایی	۳۰/۹۷	۷/۹۰	۳۲/۹۱	۸/۹۹
مونارشی	۲۹/٦۰	۱۱/۲۰	۲۵/۱۷	۸/٤۰
سلسله مراتبی	۲۷/٦۸	۱۱/۰۸	۲۷/۲۰	۸/٦۵
الیگارشی	۳۰/۱۰	۱۱/۳۵	۲٦/۲۰	۹/۳٤
آنارشی	۲۹/۷٦	۱۲/۰۱	۲٤/۸۸	۱۱/٤۰
کلی نگر	۳۰/۵٦	۹/۸۲	۳۱/٦۰	۹/۸٤
جزئی نگر	۲۷/۸٦	۱۰/۲۱	۳٤/۰۹	۹/۱۷
آزاداندیش	۳٦/۱۳	۱۰/۷۱	۲۸/۳٦	۹/۱٦
محافظه کار	۳۱/۰۰	۹/۸۳	۳۹/۰۹	۹/۰۰
درونی	۲۷/٦٦	۹/٦٦	۲۹/۰۸	۷/۹۸
بیرونی	۳۳/۹۱	۱۱/۰۵	۲۹/۸۹	۱۱/۱۹
پرخاشگری	٤٤/۸۷	۱۲/۱۹	۸۱/۱۰	۱۲/۵۸

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

نتایج جدول (۲) نشان دهنده شاخص های توصیفی دانشجویان در متغییرهای مورد پژوهش است نتایج حاکی از این است که بیشترین و کمترین میانگین در بین سبک های تفکر در میان دانشجویان پسر به ترتیب مربوط به سبک تفکر قانون گذاری و سبک تفکر درونی بوده است و در دانشجویان دختر بیشترین وکمترین میانگین به ترتیب مربوط به سبک تفکر محافظه کار و سبک تفکرآنارشی بوده است.

نمودار (۱) درصد دانشجویان بر حسب جنسیت

نمودار (۱) درصد دانشجویان شرکت کننده را ارائه می دهد که از این بین دانشجویان پسر ٤٧ ٪ و دانشجویان دختر ٥٧ ٪ از شرکت کنندگان را به خود اختصاص داده اند.

آمار استنباطی

برای تحلیل فرضیات اختصاصی پژوهش که به بررسی روابط ساده بین متغییرها می پردازند از آزمون همبستگی پیرسون و برای بررسی سوال پژوهش از تحلیل رگرسیون ساده خطی به شیوه همزمان استفاد شد، که نتایج آن در جدول (۳) آورده شده است.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

فصلنامه تحقیقات جدید در علوم انسانی (دوره جدید)

شماره ۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

جدول(۳) نتایج ماتریس همبستگی سبک‌های تفکر و پرخاشگری

متغیر ها	۱	۲	۳	٤	٥	٦	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱٤	۱٥
قانون گذاری اجرایی	۱	۰/٤۲**													
قضایی	۰/۲٦*	۰/۲۷**	۱												
مونارشی	۰/۲۲**	۰/۱۱	۰/۱٦*	۱											
سلسله مراتبی	۰/۲٥*	۰/۱٤*	۰/۰۱	۰/۲۱*	۱										
الیگارشی	۰/۲۹*	۰/۰٥	-۰/۳۱*	-۰/۲۳*	۰/۲۳**	۱									
آنارشی	-۰/۲٤*	۰/۰۷	-۰/۲٤**	-۰/۳۳*	۰/۰۸	-۰/۱۲	۱								
کلی نگر	۰/۳۳*	-۰/۱۸*	-۰/۲۱*	۰/۱۰	۰/۰۸	-۰/۱۱	۰/۳٦*	۱							
جزئی نگر	۰/۰٥	۰/۲۳**	۰/۱۷*	-۰/۲۲*	۰/۰۳	۰/۱٥*	۰/۰٦	-۰/۲۳	۱						
آزاداندیش	-۰/٤۰*	۰/۱۱	۰/۱۸*	-۰/۲۷*	-۰/۱۹*	۰/۲۱*	-۰/۲۷**	۰/۱٤*	-۰/۱۷*	۱					
محافظه کار	۰/۳۱**	-۰/۲٤*	۰/۳۲**	۰/۲۷*	-۰/۰۸	۰/۱۲*	۰/۲۸*	-۰/۰٤	۰/۲۳*	-۰/۲٦**	۱				
درونی	۰/٤۱*	۰/۲۷*	۰/۲۲*	-۰/۲۰*	۰/۱۰	۰/۲٤*	-۰/۰۹	-۰/۳۲*	۰/۱۱	-۰/۲٥*	۰/۲۸**	۱			
بیرونی	۰/۰٤	۰/۳۸**	-۰/۲۹*	۰/۳٦**	۰/۲۷*	۰/۰٤	۰/۳۲**	۰/۳٦*	۰/۲۷*	۰/۳۱**	-۰/۲۸*	-۰/۳٦*			
پرخاشگری	۰/۳۰**	-۰/۱۸**	۰/۲۲**	۰/۲۷*	۰/۰٤	-۰/۰۳	۰/۲۱*	۰/۰۸	-۰/۰۹	۰/۱۳	-۰/۰۳	-۰/۱٦*	-۰/۰۷	-۰/٥٤**	۱

p<0/01 ** p<0/05*

نتایج جدول (۳) نشان می دهد که بین سبک های تفکر قانون گذاری با پرخاشگری (r=۰/۳۰)، اجرایی با پرخاشگری (-۰/۱۸ =) و قضایی با پرخاشگری (۰/۲۲ =r در p<۰/۰۱) و با سطح اطمینان ۰/۹۹ رابطه معنادار وجود دارد. بین سبک های تفکر مونارشی با پرخاشگری (۰/۲۷ ، آنارشی با پرخاشگری(۰/۲۱ =r) و درونی با پرخاشگری(۰/۱٦ - =r در p<۰/۰٥ و با سطح اطمینان ۰/۹٥ رابطه معنا دار وجود دارد. همچنین یافته های جدول (۳) حاکی از این است که

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

بین سبکهای تفکر سلسله مراتبی، الیگارشی، کلی نگر، جزئی نگر، محافظه کار، آزاد اندیش و درونی دانشجویان با پرخاشگری آنها رابطه ای وجود ندارد.

سوال پژوهش: سهم سبک های تفکر در پیش بینی پرخاشگری چقدر است ؟

به منظور بررسی این سوال از رگرسیون خطی استفاده شده است که نتایج آن در جداول زیر آمده است.

جدول (٤) جدول رگرسیون همزمان

مدل	R	^2R	R^2 تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد
۱	0/644	0/414	0/387	10/00985

پیش بین ها (ثابت): سبک های تفکر

نتایج جدول (٤) نشان می دهد که متغیرهای سبک های تفکر وارد معادله رگرسیون شده که میزان همبستگی آن با پرخاشگری برابر ۰/٦٤٤ و مقدار مجذور آر برابر ۰/٤١٤ و مجذور آر تعدیل شده برابر ۰/۳۸۷ می باشد بدین معنی که این متغییرها با هم ۳۸/۷٪ از تغییرات پرخاشگری را پیش بینی می کنند.

جدول(۵) تحلیل واریانس

شاخص های آماری منابع تغییر	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	مقدارf	سطح معناداری
رگرسیون	21419/963	14	1529/997	15/270	0/000
باقی مانده	30259/495	302	100/197		
کل	51679/457	316			

پیش بین ها(ثابت): سبک های تفکر ملاک: پرخاشگری

جدول (۵) به بررسی معناداری مدل رگرسیون می پردازد که نتایج حاکی از معنادار بودن مدل رگرسیون می باشد که مقدار f محاسبه شده با ۱۵/۲۷۰ با درجات آزادی ١٤ و ۳۰۲ بزرگتر از مقدار بحرانی می باشد و سطح معناداری کوچکتر از سطح ۰/۰۱ می باشد که نشان دهنده معنا دار بودن مدل رگرسیون می باشد.

جدول(٦) ضرایب رگرسیون

مدل	مقادیر استاندارد نشده		B	مقدارt	سطح معناداری
	B	خطای استاندارد			
مقدار ثابت	52/892	7/810		۱۵/۷۳٦	0/000
قانون گذاری	۰/۳۵۹	۰/۰۷٦	۰/۲۳۱	٤/۷۰۸	۰/۰۰۰
اجرایی	-۰/۱٦۱	۰/۰۵۸	-۰/۱۳۱	-۲/۷۸۷	۰/۰۰٦
قضایی	-۰/۲۱۸	۰/۰٦۹	-۰/۱٤۷	-۳/۱۷۳	۰/۰۰۲
آنارشی	۰/۰۲۲	۰/۰۵۱	۰/۰۲۲	۰/٤۲٤	۰/٦۷۲

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

سلسله مراتبی	-۰/۲۵۲	۰/۰۶۹	-۰/۱۷۱	-۰/۳۵۷	۰/۰۰۴
مونارشی	-۰/۱۸۳	۰/۰۶۸	-۰/۱۴۲	-۲/۷۰۲	۰/۰۰۷
الیگارشی	-۰/۰۹۶	۰/۰۵۹	-۰/۰۱۶	-۰/۰۰۲	۰/۸۷۴
کلی نگر	۰/۰۷۴	۰/۰۶۲	۰/۰۵۷	۱/۱۹۹	۰/۲۳۲
جزئی نگر	۰/۰۰۵	۰/۰۶۴	۰/۰۰۳	۰/۰۷۱	۰/۹۴۳
آزاداندیش	۰/۰۹۴	۰/۰۵۸	۰/۰۷۸	۱/۶۱۱	۰/۱۰۸
محافظه کار	۰/۱۰۳	۰/۰۶۸	۰/۰۸۲	۱/۵۲۵	۰/۱۲۸
درونی	۰/۱۲۱	۰/۰۶۸	۰/۰۸۴	۱/۷۸۷	۰/۱۷۸
بیرونی	-۰/۰۴۶	۰/۰۵۸	۰/۰۴۱	-۰/۷۹۴	۰/۴۲۸

جدول (۶) به بررسی معادله رگرسیون می پردازد همانطور که از نتایج مشاهده می شود متغییر های سبک های تفکر وارد معادله رگرسیون شده اند. که مقدار بتای(B) مشاهده شده برای بلوغ عاطفی برابر ۰/۵۰-، برای سبک تفکر قانون گذاری برابر ۰/۲۳، برای سبک تفکر اجرایی برابر ۰/۱۳ ، برای سبک تفکر قضایی برابر ۰/۱۴ ، برای سبک تفکر سلسله مراتبی برابر ۰/۱۷- و برای سبک تفکر مونارشی برابر ۰/۱۴ - است بدین معنی که با یک واحد تغییر در هر کدام از این متغییرها مقدار پرخاشگری به اندازه ی آن متغییرها تغییر میکند و مقدار t محاسبه شده برای هر کدام از متغییر ها در سطح P<۰/۰۱ معنادار می باشد، بنابراین با ۰/۹۹ اطمینان می توان گفت که هر یک از این متغییرها قدرت پیش بینی پرخاشگری را دارند همچنین یافته ها جدول (۶) حاکی از این است که که سبکهای تفکر آنارشی (B = ۰/۰۲۲ و p=۶۷۲/۰)، الیگارشی (B = ۰/۰۱۶ و p=۰/۸۷۴)، کلی نگر (B = ۰/۰۵۷و p=۰/۲۳۲)، جزئی نگر (B = ۰/۰۰۳ و p=۰/۹۴۲)، آزاد اندیش (B=۰/۰۷۸ و p=۰/۱۰۸)، محافظه کار (B = ۰/۰۸۲ و p=۰/۱۲۸)، درونی (B = ۰/۰۴۸ و p=۰/۱۷۸) و بیرونی (B=۰/۰۴۱ و p=۰/۴۲۸) قادر به پیش بینی پرخاشگری در بین دانشجویان نیستند. در نهایت با توجه به یافته های جدول (۶) معادله رگرسیون بلوغ عاطفی و سبکهای تفکر به منظور پیش بینی و تبیین پرخاشگری به صورت زیر است:

Y=0/359X1+ (-0/161) X2+ (- 0/218) X3+ (-0/225) X4+ (-0/183) X5+ 52/892

Y=پرخاشگری

X1 = سبک تفکر قضایی

X2 = سبک تفکر اجرایی

X3 = سبک تفکر قضایی

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

X4 = سبک تفکر سلسله مراتبی

X5 = سبک تفکر مونارشی

بحث و نتیجه گیری

یافته های پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک تفکر قانون گذاری با پرخاشگری رابطه مثبت معنادار وجود دارد به این معنی که هر چه دانشجویان بیشتر از این سبک تفکر استفاده می کنند میزان پرخاشگری آنها بالاتر است و بالعکس. این یافته با پژوهش های شکری و همکاران (۱۳۸۵)، خسروی (۱۳۸۹)، احدی و خویینی (۱۳۹۱)، ، چن و همکاران (۲۰۲۲) همسو می باشد و همچنین تا حدودی با پژوهش های برگمولر (۲۰۱۳)، هاپکینز، فترستون و موریسون (۲۰۱۸) هم راستا است.

در تبیین این یافته می توان بیان داشت افرادی که دارای تفکر قانون گذار هستند ،مایلند کارها را به شیوه ای که ترجیح می دهند انجام دهند و خود تصمیم بگیرند که چه کاری را انجام دهند و چگونه آن را به انجام برسانند و مایلند به آنها امکان داده شود که خود قوانین را وضع کنند و تمایلات قانون گذارانه ی خود را ارضا کنند و اگر مانعی بر سر راه این خواسته و ارضای نیازقرار گیرد می تواند. پرخاشگری آنان را برانگیزاند. همچنین از ویژگی های افراد قانون گذار این است که دریافت دستور و پیروی از خط مشی ارائه شده را نمی پذیرند و دانشجویانی با این سبک به احتمال بیشتری در کنترل تکانه پرخاشگری مشکل دارند. دیگر یافته های پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک تفکر مونارشی با پرخاشگری رابطه مثبت معنادار وجود دارد به این معنی که هر چه دانشجویان بیشتر از این سبک تفکر استفاده می کنند میزان پرخاشگری آنها بالاتر است و بالعکس. در تبیین این یافته می توان بیان داشت دانشجویانی که سبک تفکر مونارشی را ترجیح می دهند اعتقاد دارند که هدف وسیله را توجیه می کند و به کسی اجازه نمی دهد که در حل مسائل و مشکلات در کار او دخالت کند و اگر کاری به آنها پیشنهاد شود که با این خصوصیات آنها مغایر باشد برانگخته می شوند و توانایی کنترل تکانه های خود را از دست می دهند.

همچنین یافته های پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک تفکر آنارشی با پرخاشگری رابطه مثبت معنادار وجود دارد به این معنی که هر چه دانشجویان بیشتر از این سبک تفکر استفاده می کنند میزان پرخاشگری آنها بالاتر است و بالعکس. در تبیین این یافته می توان بیان داشت دانشجویانی که سبک تفکر آنارشی را ترجیح می دهند مسائل را به صورت یک امر تصادفی در نظر می گیرند. آنها از سیستم ها به طور جدی دوری می کنند و فقط محدوده کاری خود را در نظر می گیرند و در انطباق با محیط کلاس و کار با مشکل مواجه می شوند و تلاش برای انطباق و سازگاری ممکن است پرخاشگری آنها را تحریک کند. همچنین یافته های پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک تفکر درونی با پرخاشگری رابطه منفی معنادار وجود دارد به این معنی که هر چه دانشجویان بیشتر از این سبک تفکر استفاده می کنند میزان پرخاشگری آنها پائین تر است و بالعکس. در تبیین این یافته می توان بیان داشت افرادی که سبک درونی را ترجیح می دهند عمدتا گوشه گیر هستند بنابراین نیروهای عقلانی خویش را در انزوا به کار میگیرند و دارای حساسیت بین فردی و اجتماعی پائینی هستند و این ویژگی ها میزان پرخاشگری آنها را در روابطشان کاهش می دهد. دیگر یافته های

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک تفکر اجرایی با پرخاشگری رابطه منفی معنادار وجود دارد به این معنی که هر چه دانشجویان بیشتر از این سبک تفکر استفاده می کنند میزان پرخاشگری آنها پائین تر است و بالعکس. در تبیین این یافته میتوان بیان داشت افراد با سبک تفکر اجرایی مایلند از مقررات پیروی کنند و کارهایی را به عهده بگیرند که از قبل طرح ریزی و سازماندهی شده است. آنها مایلند نقش خود را به جای خلق ساختارهای نو، در درون ساختارهای موجود ایفا کنند دستورات و فرامین را دنبال می کنند و خود را بر اساس شیوه ای که سازمان آنها را ارزیابی میکند مورد ارزیابی قرار می به خاطر پیروی از این اصول به احتمال کمتری نسبت به ساختار و افراد پرخاشگری می کنند. همچنین یافته های پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک تفکر قضایی با پرخاشگری رابطه مثبت معنادار وجود دارد به این معنی که هر چه دانشجویان بیشتر از این سبک تفکر استفاده میزان پرخاشگری آنها پائین تر است و بالعکس. در تبیین این یافته می توان بیان داشت فردی که دارای سبک تفکر قضاوتگر است فعالیت هایی مانند ارائه عقاید، قضاوت در مورد افراد و کارهای آنان و ارزیابی برنامه ها را ترجیح می دهند و تمایل به مقایسه و اصلاح کارهای دیگران دارد که این ویژگی ها می تواند تحمل او را در برخورد با اشتباهات دیگران پائین آورد و دست به پرخاشگری بزند.

منابع

احدی، حسن، و خویینی، فاطمه. (۱۳۹۱). سبک های تفکر, هیجان طلبی و پیشرفت تحصیلی. نوآوری های مدیریت آموزشی (اندیشه های تازه در علوم تربیتی)، ۷(٤ (مسلسل ۲۸))، ۳۳-۲۳.

خرمایی، فرهاد،آزادی ده بیدی، فاطمه.(۱۳۹۵). مطالعه ی تطبیقی سبک های تفکر دانشجویان رشته های تحصیلی مختلف دانشگاه شیراز. پژوهش‌های برنامه درسی, ٦(۲), ۱۰۰-۸۸.

خسروی، علی اکبر. (۱۳۸۹). رابطه بین سبک های تفکر با سبک ادراکی, سبک مفهومی و سبک یادگیری دانش آموزان. تحقیقات روانشناختی، ۲(۵)، ۹٤-۷۸.

دهقانی، شهلا ، خرمائی، فرهاد. (۱٤۰۰). رابطه منش‌های اخلاقی و پرخاشگری در دانشجویان: نقش واسطه‌ای هیجانات شرم و گناه .*پژوهش های روانشناسی اجتماعی*72-47 ,(44)*11* ,

زارعی، حیدرعلی، میرهاشمی، مالک، و پاشاشریفی، حسن. (۱۳۹۱). ارتباط سبک های تفکر با سازگاری تحصیلی در دانشجویان پرستاری. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۲(۳ (پیاپی ٤۱) ، ۱٦٦-۱٦۰.

سعیدی، الهام، صبوری مقدم، حسن، هاشمی، تورج. (۱۳۹۹). پیش بینی رابطه هوش هیجانی و نشخوار خشم با پرخاشگری در دانشجویان دانشگاه تبریز. پژوهش های روان شناسی اجتماعی، ۱۰(۳۸)، ۸۲-٦۵.

سلطانی، نادیا، گودرزی، ناصر، امیری، ساناز. (۱۳۹٦).بررسی وضعیت سلامت روانی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آجا در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۵-۹٦. پرستار و پزشک در رزم. ۵ (۱٦) :۳۰-۲۵

شکری، امید، کدیور، پروین، فرزاد، ولی اله، و دانشورپور، زهره. (۱۳۸۵). رابطه سبک های تفکر و رویکردهای یادگیری با پیشرفت تحصیلی دانشجویان. تازه های علوم شناختی، ۸(۲ (مسلسل ۳۰))، ۵۲-٤٤.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

شماره۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

صیدی، ستار، صفاری نیا، مجید، احمدیان، حمزه. (۱۳۹۸). مدل ارتباط پرخاشگری و دیدگاه گیری اجتماعی با رفتار جامعه پسند با نقش واسطه ای اعتماد اجتماعی. پژوهش های روان شناسی اجتماعی، -(۳۶)، ۲۰-۱.

فرهوش، معصومه، و احمدی، مهرناز. (۱۳۹۲). رابطه سبک های تفکر و راهبردهای یادگیری با انگیزش پیشرفت. روانشناسی تحولی (روانشناسان ایرانی)، ۹(۳۵)، ۳۰۶-۲۹۷.

محبوبی، طاهر، کریمی, سیدبهاالدین، زارع، حسین. (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش خودکنترلی هیجانی بر کاهش پرخاشگری فیزیکی دانشجویان دانشگاه پیام نور. نشریه علمی آموزش و ارزشیابی (فصلنامه), ۱۱(۴۱), ۱۱۴-۹۹.

Bergmüller, S. (2013). The relationship between cultural individualism–c ollectivism and student aggression across 62 countries. Aggressive behavior, 39(3), 182-200.

Chen, C., Jiang, J., Ji, S., & Hai, Y. (2022). Resilience and self-esteem mediated associations between childhood emotional maltreatment and aggression in Chinese college students. Behavioral Sciences, 12(10), 383.

Christou, N. & Dinov, I. D. (2010). A study of students learning styles, discipline attitudes and know- ledg acquisition in technology- enhanced probability and statistics education. Journal of Online Learning and Teaching, 6(3) , 546-572.

Hopkins, M., Fetherston, C. M., & Morrison, P. (2018). Aggression and violence in healthcare and its impact on nursing students: A narrative review of the literature. Nurse education today, 62, 158-163.

Marjorie Lee, K. D. (2020). The Effects Of Interpersonal Emotion Regulation During Conflflict on Partner -Directed State Aggression. Doctoral Dissertations, 2509(15), 139 -170.

Pawlak, M. (2012). New Perspectives on Individual Differences in Language Learning and Teaching, NY: Springer Heidelberg.

Tunwir, U. H., Aditya, K. S. & Banshi, D. (2010). An inrestigation of relationship between learning styles and performance of learners. International Journal of Engineering Science and Technology, 2(7), 2813-2819.

Zwart, H. (2021). Styles of thinking (Vol. 2). LIT Verlag Münster.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]

فصلنامه تحقیقات جدید در علوم انسانی (دوره جدید)

شماره ۳۸،
دوره هشتم،
سال چهارم،
زمستان ۱۴۰۱،
صص ۱-۱۶

Determining the Relationship between Thinking Styles and Aggression in Students

Atefeh Ghasemian[1]

Purpose: The purpose of this research was to determine the relationship between thinking styles and aggression in students at Islamic Azad University. **Method:** The current research is a fundamental research in terms of its purpose. The research design is of the correlation type, in which the relationship between the variable of emotional maturity and aggression is investigated and determined using the correlation coefficient, and the limits of changes of one or more variables were studied with the limits of changes of one or more other variables. Statistical information was analyzed based on the data obtained after collecting the questionnaires using spss statistical software at two descriptive and inferential levels. **Findings:** It shows that the variables of thinking styles are included in the regression equation, whose correlation with aggression is equal to 0.644, and the R-squared value is equal to 0.414 and the adjusted R-squared is equal to 0.387, which means that these variables together predict 38.7% of aggression changes. The results indicate the significance of the regression model, that the f value calculated with 15.270 with 14 and 302 degrees of freedom is greater than the critical value and the significance level is smaller than the 0.01 level, which indicates the significance of the regression model. **Conclusion:** The findings of the present study showed that there is a significant positive relationship between legislative thinking style and aggression, which means that the more students use this thinking style, the higher their aggression is and vice versa.

Key words: thinking styles, Islamic Azad University, aggression

[1] Master of Educational Psychology, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran (Corresponding Author)

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-17]